



Folketingets Sundhedsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

17. maj 2021

Besvarelse af spørgsmål 1149 alm. del stillet af udvalget den 19. april 2021 efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren i forlængelse af en række borgerhenvendelser - senest i forbindelse med DN's store Affaldsindsamling 2021 i dagene fra den 12. til 18. april 2021, hvor der blev fundet en del blå megagaspatroner i naturen oplyse:

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr. 10 09 24 85
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

- a) om man har kunnet iagttage en nedgang af især unges misbrug af lattergas
- b) hvordan man målrettet oplyser unge om faren ved at indtage lattergas
- c) om politiet har kunnet iagttage et illegal salg og/eller illegal indførelse af store lattergaspatroner efter vedtagelsen af lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere i juni 2020?

Svar:

Grundet det stigende misbrug af lattergas som rusmiddel, der var med til at skabe utryghed blandt unge og forældre, indgik regeringen i en bred politisk aftale med V, DF, RV, SF, EL, KF og ALT om indgreb mod misbrug af lattergas i januar 2020, hvilket resulterede i lattergaslovens ikrafttrædelse d. 20. juni 2020.

Formålet med aftalen og lattergasloven er at sende et klart budskab om, at lattergas er farligt at indtage samt at skærpe kontrollen med salget af lattergas og skabe klare og strammere regler for ulovligt salg af lattergas.

I aftalen om indgreb mod misbrug af lattergas konstateres det af aftaleparterne, at effekten af reglerne og den igangsatte forbyggende indsats skal evalueres senest et år efter ikrafttrædelse med henblik på, om der skal foretages yderligere restriktioner for salget af lattergas til private. Evalueringen vil derfor være færdigudarbejdet inden sommeren 2021.

I forbindelse med at besvare delspørgsmål a) og b) har jeg indhentet bidrag fra Sundhedsministeriet, som har indhentet bidrag hos Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

"Fsva (a) nedgang i misbruget af lattergas fra gaspatroner

Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med udarbejdelse af bidraget indhentet oplysninger fra Giftlinjen over antal henvendelser af sager efter misbrug af lattergas fra gaspatroner efter indførelsen af lov om salg og markedsføring af lattergas i juni 2020. Sundhedsstyrelsen vurderer, at nedgangen i antal henvendelser til Giftlinjen, der vedrører lattergas efter lovændringen, indikerer en nedgang i omfanget af misbruget. I tabel 1, gives overblik over udviklingen af antal henvendelser til Giftlinjen gennem årene.

Tabel 1. Udviklingen af antal henvendelser om lattergas fra Giftlinjen gennem årene

År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal	90	62	39	18	22	16	2	2	4	1	0

Der ses af tabel 2, at der i 2020 med skæringsdato 1.7.2020 (efter lovændringen), er sket ca. en halvering af antallet henvendelser til Giftlinjen om lattergas fra ca. 10 henvendelser per måned til 5 henvendelser per måned.

Tabel 2. Antal henvendelser til Giftlinjen om lattergas i perioder i 2020 og 2021.

Måned	Jan-juni*	Juli-december**	Jan-april 2021***
Antal	62	28	25

*ca. 10 henvendelser per måned

**ca. 5 henvendelser per måned

*** Jan 2021; 6 henvendelser, febr 2021; 1 henvendelse, marts 2021; 8 henvendelser, apr 2021; 10 henvendelser

Ligeledes ses en nedgang af henvendelser til Giftlinjen i første måneder af 2021 sammenlignet med før lovændringen, dog ses flere end 5 henvendelser i marts og april 2021. At antallet af henvendelser i marts 2021 (8 henvendelser) og april 2021 (10 henvendelser) er flere end i tidligere måneder efter lovændringen, kan muligvis skyldes en presse-effekt som følge af en del presseomtale disse to måneder. Helt overordnet vurderer dog Sundhedsstyrelsen, at det er tale om en nedgang i misbruget af lattergas fra gaspatroner efter lovens indtrædelse i juni 2020, eftersom henvendelser til Giftlinjen generelt er faldet markant.

Giftlinjen har til Sundhedsstyrelsen oplyst, at langt de fleste skadevirkninger ifm. henvendelserne om lattergas i de første måneder af 2021 er tale om egentlige nerveskader og forfrysninger (i 20 ud af de i alt 25 henvendelser).

Der er derudover indhentet bidrag fra Sikkerhedsstyrelsen (SIK), da de er ansvarlig kontrolmyndighed med salg og markedsføring af lattergas. SIK oplyser følgende:

"I forbindelse med at besvare delspørgsmål a) kan Sikkerhedsstyrelsen (SIK) svare fsva. kontrollen med salget af lattergas, hvilket SIK fører tilsyn

*med både i fysiske og online butikker. SIK kontrollerer, om mængdebe-
grænsningen på 17 gram lattergas pr. kunde pr. dag, aldersgrænsen på 18
år samt forbuddet mod at sælge lattergas i samme butik som alkohol/to-
bak/e-cigaretter mv., overholdes.*

*Efter lattergaslovens ikrafttræden i juni 2020 ser SIK salg af lattergas i
betydeligt færre tilfælde, end før lattergaslovens ikrafttræden. Det betyder,
at de små kiosker, minimarkeder og tankstationer, som tidligere havde pro-
dukterne stående fremme på hylderne, nu i altovervejende grad er stoppet
med synligt salg af lattergas.*

*SIK har derudover observeret en stigning i omfanget af forskellige grupper
på Snapchat og Facebook, hvor der sker salg af lattergas. SIK overvåger
disse kanaler og kommunikerer med dem om at få lukket de sites eller pro-
filer ned, som foretager ulovligt salg af lattergas.*

Sundhedsministeriet, som har indhentet bidrag hos Sundhedsstyrelsen, oply-
ser følgende vedr. kommunikationsindsatsen (b):

*Fsva. kommunikation målrettet unge om faren ved at inhalere lattergas
foregår den rusmiddelforebyggende indsats målrettet unge primært på
kommunalt niveau og understøttes af nationale indsatser. I forhold til lat-
tergas er der fokus på at informere unge om konsekvenser og skadevirk-
ninger ved brug af lattergas som en del af den øvrige rusmiddelforebyg-
gende undervisning og indsats i kommunerne. Indsatsen varetages ofte af
SSP-konsulenter eller rusmiddelkonsulenter i kommunerne, som også føl-
ger brugen af rusmidler blandt de lokale unge tæt og kan sætte ind med
mere specifikke og omfattende indsatser ved behov.*

*For at understøtte den kommunale indsats udarbejder Sundhedsstyrelsen
løbende rådgivningsmaterialer mv., som kan bruges i dialogen lokalt med
fx unge og forældre. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet sitet [www.alt-
omstoffer.dk](http://www.alt-omstoffer.dk) målrettet unge, hvor der blandt andet findes information om
lattergas, herunder konsekvenser og skadevirkninger ved brug. Herudover
står Sundhedsstyrelsen også for sitet www.snakomlattergas.dk målrettet
forældre og andre voksne omkring de unge. Sitet skal klæde forældre m.fl.
på at til kunne tage snakken med den unge om lattergas. Sundhedsstyrelsen
vurderer udviklingen løbende ift. den nye lovgivning mht. om der er behov
for nye indsatser.*

*Det skal bemærkes, at det i forhold til forebyggelse af brug af stoffer, her-
under brug af lattergas, er væsentligt, at indsatserne nationalt og lokalt
tilrettelægges med udgangspunkt i den forholdsvise lave udbredelse blandt
unge. Fx er det ikke hensigtsmæssigt at iværksætte store og brede kampag-
neindsatser målrettet alle unge om brug af lattergas, da det kan føre til
flertalsmisforståelser, som i sig selv kan understøtte og normalisere bru-
gen. I stedet skal der fokuseres på segmenteret kommunikation til unge i*

relevante arenaer og målgrupper, samtidig med at informationen skal gøres tilgængelig, hvis man som ung eller voksne omkring den unge, søger efter informationen."

I forbindelse med at besvare delspørgsmål c) har jeg indhentet bidrag fra Justitsministeriet, som oplyser følgende:

"Justitsministeriet har anmodet Rigspolitiet om et bidrag til brug for besvarelse af litra c.

Rigspolitiet kan oplyse, at lattergas ikke i sig selv er et ulovligt produkt, men salg og markedsføring er reguleret i lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere, der trådte i kraft i juni 2020. I loven er der blandt andet fastsat mængdebegrænsninger for salg af lattergaspatroner til privatpersoner, ligesom der er fastsat en aldersgrænse, som gør det ulovligt at sælge eller markedsføre lattergaspatroner til unge under 18 år.

Rigspolitiet har foretaget en bred søgning i politiets sagsstyringsystem (POLCAS) og har for perioden fra juni 2020 til dags dato identificeret i alt 9 sager om overtrædelse af lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere, heraf 7 sager i 2020 og 2 sager i 2021. Med undtagelse af en enkelt sag, omhandler de pågældende sager mindre til moderate mængder af små lattergaspatroner. En enkelt sag fra 2021 omhandler salg fra en kiosk, hvor der blev beslaglagt en større mængde af lattergaspatroner i industristørrelse (0,95 liter). Disse formodes at være identiske med de nævnte "megagaspatroner". Politiet har således kun registreret et enkelt forhold, der omhandlede større lattergaspatroner, siden lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere trådte i kraft."

Med venlig hilsen

Simon Kollerup